

Water uit de rots

Thema: De woestijnreis
Exodus 17

VOORAF

De HEERE heeft Zijn volk verlost uit Egypte. Nadat de Farao samen met het Egyptische leger verdronken is in de Rode Zee, gaat de reis verder richting het beloofde land, maar daar zijn ze nog niet. In Ex. 15: 22 - 18: 27 wordt de reis door de woestijn Sinai beschreven. Keer op keer worden de Israëlieten bepaald bij de ontbering van deze woestijn. We lezen achtereenvolgens over Mara en Elim; het manna en de kwakkels; en in ons gedeelte het water uit de rots. De HEERE laat iedere keer aan Zijn volk zien dat Hij de Getrouwe is en blijft.

a. Water uit de rotsteen (Ex. 17: 1-7)

UITLEG VAN DE TEKST

Het volk Israël laat de woestijn Sin achter zich en reist in de richting van de Sinai. Per dag zal zo'n 25 kilometer worden afgelegd. De laatste stopplaats voor zij bij de berg Sinai aankomen is Rafidim. Daar wordt het volk opnieuw beproefd. Er is geen drinkwater. Dan blijkt dat de les, die God het volk wilde leren met de kwakkels en het manna, door het volk alweer is vergeten. Opnieuw blijkt dat er geen vertrouwen in de HEERE is. Ze twisten zelfs met Mozes en eisen dat hij hen water geeft. Opnieuw is het leiderschap van Mozes inzet van hun geruzie. Mozes wordt verantwoordelijk gehouden voor het feit dat zij dorst hebben. De situatie is dusdanig dat Mozes bang is dat hij gestenigd zal worden. In deze situatie kan Mozes alleen nog maar de Heere aanroepen. In werkelijkheid is ook het gezag van de HEERE in het geding. De HEERE

geeft hem daarop de opdracht samen met enkele oudsten van het volk voor het volk uit te gaan. Zijn staf moet hij in zijn hand houden. Die staf is het teken dat God op een wonderlijke manier zal helpen, zoals Hij dat ook in het verleden d.m.v. die staf heeft gedaan. Als Mozes bij de berg Horeb aankomt, zal de HEERE voor Mozes gaan staan. Dat wil hier zeggen dat Mozes in de Naam van de HEERE zal handelen. God Zelf verleent Mozes kracht om te handelen. Als Mozes dan ook in Gods Naam op de rotssteen slaat, zal er water uitkomen. De plaats waar dit wonder gebeurt, krijgt twee namen: Massa en Meriba. Deze namen betekenen 'verzoeking' en 'twist'. Deze plaatsen zullen blijvend herinneren aan de houding van het volk, maar ook aan de niet aflatende trouw van de HEERE.

TER OVERWEGING

Een tweetal zaken dienen in de vertelling uitgewerkt te worden:

1. We zullen in de toespitsing van deze geschiedenis niet heen kunnen om het feit dat mensen zo gemakkelijk in opstand komen tegen de HEERE, terwijl waar de HEERE vertrouwd wordt op Zijn Woord er wonderen kunnen worden verwacht.
2. Vanuit dit gedeelte kan de lijn worden getrokken naar de Heere Jezus. Paulus laat de steenrots het beeld van Christus zijn (1 Kor. 10: 4). Zoals het volk Israël op een heel bijzondere manier blijvend drinken ontving tijdens de woestijnreis, zo wordt ons op een heel bijzondere manier het water des Levens aangeboden. Als zondagschoolleiding hebben we stem te geven aan de woorden van Christus: 'Zo iemand dorst heeft die kome tot Mij drinke.'

b. De strijd met Amalek (Ex. 17: 8-16)

UITLEG VAN DE TEKST

Na het wonder bij Massa en Meriba verschijnen plotseling de Amalekieten, een nieuwe vijand voor het volk Israël. Dit woestijnvolk stamt af van Jakobs tweelingbroer Ezau (zie Gen. 36: 16). Zij zijn dus eigenlijk een broedervolk van Israël. Op laaghartige wijze vallen zij Israël aan. Uit Deut. 25: 17-19 weten we dat zij wachten met hun aanval totdat Israël moe en mat is geworden van de uitputtende reis. Bovendien vallen de Amalekieten onverhoeds van achteren aan. Vooraan lopen de sterkste mannen; achteraan de zwaksten van het volk, zoals de ouderen en de vrouwen met kleine kinderen. De ongelijke strijd lijkt bij voorbaat verloren voor Israël. Toch roept Mozes Jozua als opperbevelhebber van de strijdbare mannen. Jozua moet de strijd aanbinden tegen de sluwe en meedogenloze vijand (vers 19). Ondertussen zal Mozes bovenop de nabijgelegen heuvel gaan staan. Daar kan hij alles zien, daar kan hij het volk en Jozua bemoedigen, daar kan hij allermeeft als voorbidder voor het volk de Heere aanroepen. Zoals Mozes het heeft gezegd, gebeurt het ook. Terwijl Jozua de strijd begint, beklimt Mozes de heuvel. Aäron en Hur lopen met hem mee (vers 10). Bovenop de heuvel blijft Mozes staan. Hij heft zijn hand met daarin zijn staf omhoog. Dan gebeurt het wonder: Israël raakt aan de winnende hand. Maar als Mozes na verloop van tijd zijn hand laat zakken, is Amalek weer de sterkste (vers 11). Mozes moet zijn handen omhoog houden naar de hemel, ten eerste als teken van volstrekte afhankelijkheid van de Heere: 'Mijn hulp is van de HEERE alleen...'; ten tweede geven opgeheven handen het machtig zijn en het triomferen aan.

Ondertussen gaat de strijd nog steeds door. Mozes' handen worden zwaar als lood. Hij houdt het niet langer vol. Hoe moet dit goed gaan? Zal de vijand dan toch slagen in zijn boze opzet? Als Mozes zijn armen niet langer omhoog kan houden, komen Aäron en Hur hem te hulp. Zij zorgen voor een steen waarop Mozes kan gaan zitten. Ook ondersteunen zij Mozes' armen. Beiden houden een van zijn armen in de hoogte. Zo blijven Mozes' handen de hele dag naar de hemel wijzen, zelfs totdat de zon onder gaat (vers 12). Zo geeft God Zijn volk de overwinning (vers 13). De Israëlieten mogen niet vergeten wat er is gebeurd. Mozes krijgt opdracht van de Heere om alles van de laaghartige aanval van Amalek op schrift te stellen. De Heere vervloekt de Amalekieten om wat zij hebben gedaan. Hij zal hen verdelgen van de aarde. Uit dankbaarheid voor de wonderlijke verlossing bouwt Mozes een altaar voor de Heere. Het altaar krijgt

de sprekende naam 'Jehova Nissi', dat wil zeggen: 'De HEERE is mijn Banier' (vers 14-16).

TER OVERWEGING

Het verdient aanbeveling een aantal zaken verder uit te werken:

- 1 Het volk Israël wordt in de woestijn aangevallen door Amalek. Ook de Kerk heeft te maken met aanvallen van de vijand. Daarbij kunnen we denken aan de aanvallen van de satan en de geestelijke boosheden in de lucht (zie Ef. 6). Daarbij heeft de satan slechts één bedoeling: onze ondergang.
- 2 De Amalekieten weten de aanval goed te plannen. Zij vallen het volk pas aan wanneer het vermoeid is en geen gevaar verwacht. Bovendien vallen zij het volk aan in de rug. De satan zoekt ook onze zwakste plekken op. Wees gewaarschuwd! Maak ook de kinderen alert op de listen van de satan, liefst zo concreet mogelijk.
- 3 In de strijd tegen Amalek leert de Heere ons iets van de kracht van het gebed. In eigen kracht delven we het onderspit. Zonder gebed geen overwinning. Maar in de weg van het gebed krijgt het volk van God de overwinning. In het gebed zoekt een hulpeloze het bij de Almachtige, Die Zijn hulp en bijstand bewijst aan allen die hun hulp zoeken bij Hem. Spoor de kinderen indringend aan tot gebed in de geestelijke strijd tegen de aanvallen van de satan, de verleidingen van de wereld en de zondige verlangens van je eigen hart.
- 4 Tegelijk mag het gebed gebeden worden in de zekere troost dat Hij de Almachtige is. Wij zijn tegen de satan niet opgewassen, evenmin als Israel tegen Amalek. Maar Hij heeft de satan, de tegenstander, overwonnen. Hij heeft getriomfeerd: het is volbracht. De kop van de satan is vermorzeld. Voor ons is de satan niet bang, maar voor Christus wel.
- 5 In aansluiting op het vorige is het ook waar, hij zal het de hiel vermorzelen. Dat zien we ook in de overwinning op Amalek hier in Rafidim. Ze worden wel verslagen, maar nog niet voorgoed. Zo is het ook met dé vijand, de satan. Christus heeft hem wel verslagen, maar je kunt nog heel wat last hebben van zijn listen en lagen. Maar dit is de troost voor allen die de toevlucht nemen tot de Heere Jezus: al Gods vijanden zullen vergaan.

GELOOFSLEER

De Schrift tekent ons drie mannen: Mozes, Aäron en Hur. Drie bidders. Het opheffen van de staf is tot God bidden. Mijn hulp is van de HEERE alleen. Het leert ons ook dat we alleen overwinnaar blijven in de strijd door het wapen van het gebed. Christus is onze enige Voorbidder, Die altijd leeft om te bidden voor hen die door Hem tot God gaan.

Heidelbergse Catechismus, vraag en antw. 31: 'Waarom is Hij Christus, dat is een Gezalfde, genaamd?' 'Omdat Hij van God den Vader aangesteld (verordineerd) is, en met de Heiligen Geest gezalfd, tot onze hoogste Profeet en Leraar, Die ons de verborgen raad en wil van God van onze verlossing volkomen geopenbaard heeft en tot onzen enigen Hogepriester, Die ons met de enige offerande van Zijn lichaam verlost heeft, en voor ons met Zijn voorbidding steeds tussen-treedt bij den Vader; en tot onze eeuwige Koning, Die ons met Zijn Woord en Geest regeert, en ons bij de verworven verlossing beschut en behoudt.

Nederlandse Geloofsbelijdenis, art. 26: 'En zo wij een zoeken die macht en aanzien heeft, wie is er die daarvan zoveel heeft als Degene Die gezeten is ter rechterhand Zijns Vaders, en Die alle macht

heeft in den hemel en op de aarde? En wie zal eer verhoord worden dan de eigen welbeminde Zoon Gods?'

Dordtse Leerregels, hoofdstuk 5, artikel 10: 'En dienvolgens spruit deze verzekerdheid niet uit enige bijzondere openbaring, zonder of buiten het Woord geschied, maar uit het geloof aan de beloften Gods, die Hij in Zijn Woord zeer overvloedig tot onzen troost geopenbaard heeft; uit het getuigenis des Heiligen Geestes, Die met onzen geest getuigt dat wij kinderen en erfgenamen Gods zijn (Rom. 8: 16-17); eindelijk, uit de ernstige en heilige oefening van een goede consciëntie en van goede werken. En zo de uitverkorenen Gods dezen vasten troost in deze wereld niet hadden, dat zij de overwinning behouden zullen, mitsgaders dit onbedrieglijk pand der eeuwige heerlijkheid, zo zouden zij de ellendigste van alle mensen zijn.'

